CZU: 81`371`42:32 + 808.53 **https://doi.org/10.59295/sum4(194)2025_09**

ABORDAREA SEMANTICO-PRAGMATICĂ A DISCURSULUI INAUGURAL AL MAIEI SANDU ÎN CONTEXTUL ÎNVESTIRII ÎN FUNCȚIA DE PREȘEDINTĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Angela GRĂDINARU,
Universitatea de Stat din Moldova

Discursul inaugural al Maiei Sandu reprezintă un exemplu remarcabil de comunicare politică strategică, cu implicații semantico-pragmatice semnificative. Acest discurs evidențiază modalitățile prin care liderul își conturează legitimitatea, articulează valori fundamentale și propune o viziune pentru viitor. Din perspectivă semantică, discursul este marcat de utilizarea unui vocabular accesibil, dar puternic, construit în jurul conceptelor de unitate, transparență și responsabilitate.

Pe plan pragmatic, se remarcă strategii de consolidare a relației cu cetățenii, prin acte de vorbire care inspiră încredere și angajament. Discursul combină funcția ceremonială cu cea deliberativă, echilibrând referințele la tradițiile democratice și promisiunile de reformă. Structura discursului, tonul solemn și apelurile la unitate națională reflectă o încercare de a reconcilia diviziunile politice și de a construi un consens.

Acest studiu subliniază că analiza semantico-pragmatică a discursului inaugural nu doar dezvăluie tehnici retorice eficiente, ci și oferă perspective asupra modului în care liderii politici modelează percepția publică și își definesc mandatul.

Cuvinte-cheie*: acte de limbaj, discurs inaugural, funcții ale limbajului, intenție de comunicare, persuasiune retorică, pragmatica, strategii discursive, situație de comunicare.*

THE SEMANTIC-PRAGMATIC APPROACH TO MAIA SANDU'S INAUGURAL ADDRESS IN THE CONTEXT OF HER SWEARING-IN AS PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Maia Sandu's inaugural address represents a remarkable example of strategic political communication with significant semantic-pragmatic implications. This speech highlights the ways in which the leader shapes her legitimacy, articulates fundamental values, and presents a vision for the future. From a semantic perspective, the speech is marked by the use of accessible yet powerful vocabulary, built around the concepts of unity, transparency, and responsibility.

On a pragmatic level, strategies for strengthening the relationship with citizens are evident through speech acts that inspire trust and commitment. The speech combines ceremonial and deliberative functions, balancing references to democratic traditions with promises of reform. The structure of the speech, its solemn tone, and calls for national unity reflect an attempt to reconcile political divisions and build consensus.

This study emphasises that a semantic-pragmatic analysis of the inaugural address not only reveals effective rhetorical techniques, but also provides insights into how political leaders shape public perception and define their term of office.

Keywords: *speech acts, inaugural address, language functions, communicative intention, rhetorical persuasion, pragmatics, discursive strategies, communicative situation.*

Introducere

Discursurile inaugurale reprezintă momente esențiale în cadrul evenimentelor politice, constituind atât acte de comunicare oficială, cât și manifestări simbolice ale valorilor și intențiilor unui lider. În cazul Republicii Moldova, discursul inaugural al Maiei Sandu, susținut cu ocazia învestirii în funcția de Președintă, a marcat nu doar o etapă de tranziție politică, ci și un moment de reafirmare a angajamentelor democratice

și a valorilor europene. Acest eveniment oferă o oportunitate valoroasă de analiză din perspectiva semantico-pragmatică, întrucât permite identificarea strategiilor lingvistice și a intențiilor comunicative utilizate pentru a crea o conexiune cu publicul, pentru a legitima autoritatea politică și a stabili priorități pentru mandatul prezidențial.

Articolul de față își propune să exploreze dimensiunile semantico-pragmatice ale discursului inaugural al Maiei Sandu, având în vedere specificitatea contextului politic și social al Republicii Moldova. Prin intermediul unei analize atente a structurii textuale, a actelor de vorbire și a resurselor stilistice, se urmărește evidențierea modalităților prin care discursul reușește să articuleze mesaje de unitate, speranță și angajament. De asemenea, cercetarea examinează impactul pragmatic al discursului, în special în ceea ce privește răspunsul audienței și poziționarea președintei în peisajul politic. În acest context, articolul contribuie la înțelegerea modului în care discursurile politice inaugurale funcționează nu doar ca instrumente de comunicare, ci și ca platforme de construcție a identității și legitimității politice. Analiza semantico-pragmatică permite evidențierea rolului central al limbajului în procesul de influențare a opiniei publice și în conturarea agendei politice a unui șef de stat.

Conceptul de discurs inaugural

Discursul inaugural reprezintă o alocuțiune oficială rostită de o persoană învestită într-o funcție publică, de obicei de rang înalt, precum președintele unui stat, în cadrul unei ceremonii solemne care marchează începutul mandatului. Acest tip de discurs are scopul de a prezenta viziunea, valorile și obiectivele liderului pentru perioada următoare, fiind adresat nu doar audienței directe, ci și întregii națiuni sau comunități internaționale. Potrivit lui Campbell Karlyn Kohrs și Jamieson Kathleen Hall, discursul inaugural este „un gen retoric distinct care combină dimensiunile ceremoniale și deliberative, fiind orientat spre reafirmarea valorilor fundamentale și mobilizarea colectivă pentru viitor” [1, p. 203]. Aceștia subliniază că discursul inaugural are un rol dual: să legitimeze autoritatea liderului și să ofere un angajament de serviciu public. Vera Kryshtaleva afirmă că „discursul inaugural reprezintă un tip de comunicare politică monologică, cu caracter ritualic, în cadrul căruia învestitura (din latinescul *investitura* – a investi) constituie o procedură solemnă prin care se marchează învestirea unui nou șef de stat” [2, p. 2]. Cercetătoarea susține că trăsătura esențială a „conținutului” discursului inaugural este solemnitatea, acesta fiind structurat în jurul unor reguli specifice. Funcția fatică este mai importantă decât transmiterea de informații, astfel încât nu atât „ceea ce se spune” contează, cât mai degrabă actul în sine de a vorbi. În general, acest tip de discurs politic evită afirmațiile polemice, fiind rare declarațiile care ar putea genera opoziție sau controverse [2, p. 2]. Valerija Il’ičeva definește discursul inaugural ca un discurs pronunțat sau scris într-un stil oficial, care reflectă tradițiile culturale naționale și eticheta rituală asociată unui eveniment solemn, destinat unui public larg. Acesta are un caracter consolidator, fiind proiectat pentru a produce un efect de durată [3, p. 3]. Prin urmare, constatăm că discursul inaugural este un tip de comunicare formală, ce urmează un stil oficial și respectă normele etichetei rituale, fiind adaptat unui eveniment solemn. Acesta reflectă tradițiile culturale naționale și se adresează unui public larg, având scopul de a întări sentimentul de unitate națională. Caracterul său consolidator este menit să aibă un impact pe termen lung, influențând percepția și legătura dintre lider și cetățeni. Jacques Guillhaumou estimează că „discursul inaugural nu se limitează doar la prezentarea unui program sau la un simplu ritual, ci reprezintă și o parte integrantă a istoriei. Acest discurs ajută la descifrarea unui sens profund, bazat pe dovezile semantice ale contextului său” [4, p. 8]. Declercq Gilles definește discursul inaugural ca fiind „tot ceea ce, în enunțul discursiv, contribuie la transmiterea unei imagini a oratorului către public. Vocea, ritmul vorbirii, selecția cuvintelor și argumentelor, gesturile, expresiile faciale, privirea, postura și altele sunt semne elocuționare, oratorice, vestimentare și simbolice, prin care vorbitorul oferă o imagine psihologică și sociologică despre sine” [5, p. 48]. Conform lui Benoit à la Guillaume, discursul inaugural poate fi considerat „un exercițiu solemn de elocvență prezidențială, care reunește ritualul și retorica într-un mod consensual, având scopul de a reabilita o imagine și de a stabili autoritatea” [6, p. 103]. Acest ritual discursiv impune reguli specifice de enunțare și discursivitate. Portretul președintelui se conturează printr-un ethos ce caută să își lase amprenta, utilizând propriile sale moduri de exprimare și cuvinte, precum și un dispozitiv de comunicare atent conceput, care reflectă pozițiile politice.

Bensebia Abdelhak Abderrahmane și Bambrik Lineda susțin că „Discursul inaugural este un discurs ce vizează să marcheze un moment istoric. Fiecare început de mandat este însoțit de un eveniment sau de teme de importanță majoră pentru popor” [7, p. 239]. Discursul inaugural, prin natura sa epidictică și informativă, evită orice polemică sau conflict. Acest tip de discurs este considerat un discurs de meditație și mediere, reflectând tacit o uniune atât efectivă, cât și afectivă între popor și aleși [7, p. 245]. Discursul inaugural nu este doar un simplu mijloc de comunicare, acesta manifestă toate formele de semnificație supuse interpretării, în care vorbitorul/președintele urmărește să creeze o nouă relație socială. Nu se limitează la a respecta circumstanțele sau cerințele protocolului, ci depășește natura politică și partizană, integrându-se într-o dinamică orientată către consens și stabilind fundamentele unui model de guvernare. Indiferent de curentul politic, acest discurs consolidează cultura schimbării ca temă centrală a oricărei acțiuni prezidențiale [7, p. 246].

Cercetătoarea Elena Šeigal consideră că „discursul inaugural, prin natura sa politică, este un gen epidictic și, totodată, monologic, rostit pentru a răspunde unui anumit context”. Ea subliniază că acest discurs îndeplinește patru funcții esențiale: declarativă (confirmând alegerea unui nou președinte), demonstrativă (exprimând dorința de a participa la acțiune), integrativă (evocând istoria ca simbol al unității și coeziunii naționale) și exortativă (inspirându-se din modele istorice sau din personalități politice) [8, p. 205-214]. Discursul inaugural reprezintă un act de reconciliere între păstrarea tradițiilor și noile schimbări propuse de liderul ales. Funcția simbolică a discursului inaugural constă în oportunitate de a redefini națiunea prin valorile sale fundamentale, creând o legătură între trecut și viitor prin angajamente retorice. Acesta evidențiază unitatea ca temă centrală a discursurilor inaugurale, care folosesc un limbaj persuasiv și apeluri simbolice pentru a consolida legitimitatea liderului și a transmite o perspectivă motivantă. Prin natura lor performativă, aceste discursuri nu doar exprimă intențiile liderului, ci le concretizează prin angajamente publice clare.

În consecință, constatăm că discursul inaugural reprezintă o comunicare politică formală, cu o semnificație profundă, destinată să marcheze începutul unui mandat și să stabilească o legătură între trecut și viitor. Acest tip de discurs nu se limitează la simple declarații, ci are un rol crucial în consolidarea autorității liderului și în mobilizarea colectivă a națiunii. Prin caracterul său solemn și structura ritualică, discursul inaugural reflectă valori fundamentale și subliniază unitatea națională, având un impact pe termen lung asupra percepției cetățenilor. Astfel, discursul inaugural nu este doar un instrument retoric, ci și un act de redefinire a relației între lider și popor, contribuind la formarea unui model de guvernare bazat pe consens și schimbare. Discursurile inaugurale, prin natura lor, devin documente importante ale memoriei colective și ale identității naționale, având un impact profund asupra modului în care liderul este perceput și asupra direcției pe care o ia guvernarea. Aceste perspective lingvistice demonstrează complexitatea genului discursiv inaugural, subliniind că acesta combină dimensiuni retorice, stilistice și pragmatice pentru a îndeplini funcțiile sale politice și sociale.

Contextul situației de enunțare a discursului inaugural

Situația de enunțare implică o examinare detaliată a contextului comunicativ, identificând cine vorbește, cui se adresează, unde și când are loc comunicarea și care este intenția comunicativă a oratorului. Oratorul discursului este Maia Sandu, președinta Republicii Moldova, un lider politic cu o reputație de integritate și devotament față de reformele democratice. Discursul este adresat cetățenilor Republicii Moldova, din țară și din diaspora (*„Stimați cetățeni de acasă și de peste tot în lume, dragi oameni ai Moldovei”* [11]), reprezentanților instituțiilor statului și liderilor politici, comunității internaționale, care sprijină aspirațiile europene ale Moldovei (*„Moldova în Uniunea Europeană, în pace și bunăstare”* [11]). Discursul a fost rostit în cadrul ceremoniei oficiale de învestitură pentru cel de-al doilea mandat prezidențial, un eveniment solemn, simbolic pentru continuitatea leadershipului și angajamentele asumate. Data discursului, 24 decembrie 2024, este semnificativă, marcând sfârșitul unui an provocator, dar și un moment de reflecție și planificare pentru viitor. Maia Sandu dorește să inspire încredere, optimism și solidaritate în rândul cetățenilor, consolidându-și astfel autoritatea și sprijinul public pentru reformele necesare. Prin discursul rostit, Maia Sandu cheamă cetățenii la implicare activă pentru realizarea obiectivelor naționale *„Vă rog,*

vă invit, vă chem: împreună putem reuși" [11]. Scopul este de a responsabiliza publicul, subliniind că progresul depinde de efortul colectiv. Pentru a insufla mândrie și coeziune în rândul cetățenilor, oratorul promovează valorile și tradițiile Moldovei, cu accent pe demnitate și reziliență: *„Moldova nu este doar o țară mică cu o inimă mare, ci și o inspirație pentru alții în timpuri nesigure"* [11]; *„Moldova stă în bătaia vântului, dar nu zboară ca o frunză"* [11]. În intenția de a justifica unele decizii trecute și viitoare, locutorul explică dificultățile recente (crize economice, războiul de la hotar) și direcția strategică a țării (integrarea europeană): *„Am reușit să deschidem larg ușa spre Uniunea Europeană, ceea ce nu e puțin ca și plan și proiect de țară"* [11]. Pentru a conferi legitimitate alegerilor politice și a sublinia că acestea servesc intereselor cetățenilor, oratorul insuflă un mesaj plin de speranță, adoptând o tonalitate optimistă și îndemnând la colaborare și eforturi comune: *„Vă îndemn să mergem înainte cu încredere"* [11]; *„Cu optimism și energie, cum numai noi știm, vom câștiga toate bătăliile, una după alta!"* [11]. Prin aceste afirmații, vorbitorul urmărește să insufle curaj cetățenilor și să alimenteze încrederea într-un viitor mai bun.

Locutorul utilizează diverse strategii retorice pentru a-și susține și transmite eficient intenția de comunicare: strategia de apropiere – oratorul folosește pluralul (*„noi", „împreună"*) pentru a crea o legătură personală cu cetățenii și a reduce distanța dintre lider și popor: *„Să nu ne lăsăm manipulați sau influențați de propagandă. Și, foarte important, să nu ne fie frică"* [11]; strategia emoțională – apelul la sentimente de mândrie, curaj și solidaritate: *„Moldova este o țară demnă, cu cetățeni dârji, rezistenți"* [11]; strategia logică – oratorul construiește o argumentație logică pentru a susține direcția strategică a țării: *„Integrarea europeană e calea noastră spre siguranță și bunăstare"* [11]. Prin urmare, afirmăm că discursul Maiei Sandu se desfășoară într-un context solemn și de mare importanță, având ca scop principal mobilizarea cetățenilor în sprijinul reformelor și al aspirațiilor naționale. Printr-o îmbinare armonioasă de strategii emoționale și raționale, discursul utilizează un limbaj accesibil și expresiv pentru a consolida coeziunea națională și a inspira încredere într-un viitor mai bun.

Actele și funcțiile limbajului în discursul inaugural

John Langshaw Austin, în lucrarea sa *Quand dire c'est faire*, prezintă o perspectivă inovatoare, potrivit căreia limbajul nu doar comunică, ci și acționează [9]. Un act de vorbire reprezintă un instrument prin care vorbitorul influențează mediul său, utilizând cuvintele pentru a informa, a provoca o reacție, a întreba, a convinge sau a face promisiuni. Astfel, limbajul devine o punte activă între intențiile vorbitorului și efectele produse asupra interlocutorilor săi.

Discursul Maiei Sandu la ceremonia de învestitură este construit pe o structură tematică clară, centrată pe valori naționale și responsabilitate colectivă. Din punct de vedere pragmatic, discursul urmărește să inspire optimism și unitate, consolidând încrederea cetățenilor în liderul lor și în direcția strategică a țării. Termeni precum *„Moștenire"*, *„Optimism"*, *„Luptă"*, *„Dezvoltare"*, *„Organizare"*, *„Voință"* și *„Ambiție"* [11] au rolul de a crea un acronim (MOLDOVA), care simbolizează un mesaj integrator. Acest tip de structură mnemonică asigură un impact emoțional și facilitează memorabilitatea discursului.

Actele de limbaj, atent selectate și integrate, reflectă intențiile comunicative ale vorbitorului și sprijină îndeplinirea scopurilor retorice și pragmatice ale discursului. Discursul inaugural încorporează diverse tipuri de acte de limbaj, atent structurate pentru a servi scopurilor politice și motivaționale:

Acte ilocuționare declarative, prin care sunt expuse fapte și situații, prezentate într-o manieră obiectivă (*„Vreau să vă vorbesc despre Moldova"; „Moldova s-a pomenit în mijlocul unor crize regionale și globale. După pandemie a urmat creșterea prețurilor, criza energetică, șantajul cu gaze, acum – șantajul cu întuneric"* [11]). Funcția lor este de a legitima mesajul prin descrierea realistă a dificultăților.

Acte directive: formulările imperative și apelurile directe implică mobilizarea cetățenilor (*„Să contribuie la binele comun, să respecte legile țării, să nu dea mită"; „Haideți să reușim împreună"* [11]). Acestea creează un cadru normativ și moral, solicitând implicare activă.

Acte expresive: se exprimă emoții și sentimente legate de recunoștință și solidaritate (*„Vă mulțumesc din suflet tuturor pentru patriotism, curaj și unitate"* [11]). Funcția lor este de a întări relația afectivă dintre lider și cetățeni.

Acte comisive: președinta își asumă angajamente pentru viitor (*„Eu vă îndemn să mergem înainte cu*

încredere” [11]). Aceste acte de limbaj consolidează încrederea publicului în direcția strategică propusă.

Funcțiile limbajului joacă un rol esențial în structura și impactul unui discurs inaugural, contribuind la transmiterea clară și eficientă a mesajului. Prin utilizarea strategică a funcțiilor limbajului [10], vorbitorul reușește să stabilească o conexiune cu publicul, să inspire încredere și să mobilizeze acțiuni. Discursul inaugural devine astfel un instrument complex, menit să îmbine raționalul cu emoționalul, pentru a susține obiectivele politice și sociale propuse.

Funcția referențială este dominantă în enunțurile descriptive, care prezintă realități sociale, economice și politice: *„Un război care a alungat de acasă milioane de oameni, a afectat economia, și ne-a marcat ca oameni”* [11]. Această funcție are ca scop stabilirea cadrului comunicativ și construirea unei baze factuale solide.

Funcția conativă este evidentă în adresările directe către cetățeni, menite să-i motiveze și să le ofere un scop comun: *„Haideți să reușim împreună, haideți să ne gândim zilnic ce putem face în plus sau mai bine”* [11]. Prin intermediul acestei funcții, vorbitorul motivează la acțiune și încurajează solidaritatea.

Funcția emotivă se reflectă în exprimarea emoțiilor personale ale liderului, conferind discursului un caracter autentic și profund: *„Vreau să vă vorbesc despre MOLDOVA și veți vedea că fiecare literă din acest cuvânt ne spune ceva în parte”* [11]. Funcția emotivă facilitează crearea unei legături empatice între vorbitor și public.

Funcția poetică a limbajului pune accent pe forma mesajului și pe modul în care acesta este construit, mai degrabă decât pe conținutul sau scopul comunicării. Este preocupată de expresivitatea și estetica limbajului, utilizând figuri de stil, ritm, rime sau alte elemente stilistice pentru a crea un efect artistic. Exemplul *„Moldova stă în bătaia vântului, dar nu zboară ca o frunză, ci rezistă cu determinare”* [11] evidențiază funcția poetică a limbajului prin utilizarea figurilor de stil care creează imagini sugestive și accentuează mesajul emoțional. Mesajul merge dincolo de simple fapte, transformându-se într-un simbol al rezilienței colective. Metafora *„Moldova stă în bătaia vântului*” [11] simbolizează dificultățile și provocările externe cu care țara se confruntă, iar „*nu zboară ca o frunză*” sugerează rezistența și stabilitatea sa, în ciuda adversităților. Contrastul este prezent între fragilitatea unei frunze purtate de vânt și determinarea Moldovei de a rezista. Acest contrast subliniază puterea și perseverența națională. Structura frazei este bine echilibrată, creând un impact estetic și emoțional puternic. Repetarea ideii de „rezistență” întărește mesajul central.

Funcția fatică apare în formule de deschidere sau în cele care mențin contactul cu audiența:

„Dragi cetățeni de acasă și de peste tot în lume, dragi oameni ai Moldovei” [11] și creează un sentiment de apropiere și incluziune.

Funcția metalingvistică oferă claritate și se explică sensurile implicite. Explicarea simbolismului fiecărei litere din „MOLDOVA” este un exemplu de funcție metalingvistică *„M de la Moștenirea noastră. Moldova este o țară demnă, cu cetățeni dârji, rezistenți”* [11].

Discursul Maiei Sandu este un exemplu complex de comunicare politică eficientă, în care dimensiunile semantico-pragmatice sunt utilizate pentru a transmite un mesaj optimist, dar realist. Actele de limbaj, funcțiile limbajului și strategiile pragmatice converg pentru a mobiliza cetățenii și a inspira încredere, reflectând un echilibru între raționalitate și emoție.

Modalizarea și modalizatorii: instrumente ale subiectivității în limbaj

Modalizarea și modalizatorii joacă un rol esențial în conturarea tonului și intențiilor unui discurs inaugural, influențând modul în care vorbitorul își prezintă ideile și își convinge audiența. Aceste structuri lingvistice permit nu doar exprimarea gradului de certitudine sau incertitudine, ci și ajustarea relației dintre vorbitor și mesajul transmis. Prin utilizarea strategică a modalizatorilor, oratorul poate sublinia autoritatea sau empatia, poate invita la reflecție sau poate stimula acțiunea, toate acestea având un impact semnificativ asupra percepției publicului. Astfel, modalizarea devine un instrument fundamental în cadrul discursului inaugural, reflectând subiectivitatea și intențiile politice ale vorbitorului. Vom examina principalele categorii de modalizatori regăsiți în discurs:

Modalizatorii certitudinii exprimă siguranță și determinare, arătând convingerea vorbitoarei cu privire la ideile transmise: *„Vom câștiga toate bătăliile, una după alta!”* [11] – utilizarea viitorului indicativ *„vom*

câștiga" exprimă certitudinea că succesul este posibil, susținând un mesaj optimist; *„Trebuie să ne asumăm calea transformărilor"* [11] – modalizatorul *„trebuie"* implică necesitatea absolută a unei acțiuni și pune accent pe responsabilitatea colectivă; *„Nu vor veni francezii să ne facă justiție..."* [11] – negarea fermă exprimată prin *„nu vor veni"* subliniază faptul că schimbarea depinde de implicarea directă a cetățenilor moldoveni; *„Moldova este mai respectată ca oricând..."* [11] – adverbul subliniază o creștere continuă și încrederea în evoluția pozitivă; *„Eu vă îndemn să mergem înainte cu încredere"* [11] – verbul *„îndemn"* transmite siguranță în îndemnul său și o convingere puternică în acțiunea propusă.

Modalizatorii de posibilitate reflectă deschiderea față de diferite scenarii, de obicei în contextul unor acțiuni viitoare: *„Trebuie să muncim, să creăm alternative..."* [11] – verbul *„trebuie"* introduce o obligație morală, dar lasă loc de interpretare în privința mijloacelor de realizare; *„Am reușit să deschidem larg ușa spre Uniunea Europeană, ceea ce nu e puțin"* [11] – expresia *„nu e puțin"* indică un rezultat valoros, dar subliniază și posibilitatea continuării acestui drum.

Modalizatorii volitivi indică dorința vorbitoarei de a motiva publicul și de a crea o atitudine pozitivă: *„Vă rog, vă invit, vă chem: împreună putem reuși"* [11] – verbele *„rog, invit și chem"* exprimă dorința de mobilizare și cooperare.; *„Să nu ne fie frică"* [11] – construcția negativă, utilizată cu subjonctivul, stimulează curajul.

Modalizatori afectivi sunt frecvent utilizați pentru a transmite emoție, empatie sau speranță: *„Vă mulțumesc din suflet"* [11] – expresia *„din suflet"* evidențiază recunoștința sinceră și profundă; *„Optimismul nostru va câștiga!"* [11] – modalizatorul *„optimism"* este folosit cu o conotație afectivă, având scopul de a stimula emoțional audiența.

Modalizatori evaluativi sunt folosiți pentru a oferi o evaluare subiectivă asupra situației sau acțiunilor: *„Moldova este o inspirație pentru alții în timpuri nesigure*" [11] – termenul *„inspirație"* reprezintă o evaluare pozitivă a rolului țării în context regional și global; *„Nu e prima dată când suntem șantajați"* [11] – expresia *„nu e prima dată"* aduce o evaluare a experienței acumulate de societatea moldovenească.

Modalizatorii din discurs sunt aleși cu grijă pentru a transmite nu doar informații, ci și starea emoțională și intențiile vorbitoarei. Prin utilizarea unor termeni ce exprimă certitudine, aceasta subliniază fermitatea poziției sale și încrederea în direcția aleasă. În același timp, modalizatorii care evocă speranță și responsabilitate arată preocuparea pentru viitor și angajamentul față de scopurile comune. Mobilizarea audienței este realizată prin cuvinte și expresii care încurajează acțiunea colectivă și implicarea activă în procesul de schimbare.

Subiectivismul în discursul inaugural este un instrument esențial pentru a transmite valorile și intențiile vorbitorului, creând o legătură emoțională cu audiența. Prin utilizarea pronumelor personale și a altor modalități de exprimare subiectivă, discursul reflectă angajamentele individuale și colective, mobilizând publicul către acțiune și schimbare. Pronumele *„eu"* este folosit pentru a sublinia implicarea personală și responsabilitatea Președintei, evidențiind sinceritatea și vulnerabilitatea acesteia. De exemplu, *„Eu poate nu am fost mereu un Președinte vesel..."* [11] arată nu doar modestie, dar și umanitatea liderului, care recunoaște atât realizările, cât și greșelile sale. Acest tip de subiectivism întărește autenticitatea discursului și îl face mai apropiat de public, demonstrând transparență.

Prin utilizarea pronumelui „*noi*", vorbitorul promovează un sentiment de unitate și solidaritate, implicând întreaga națiune în procesul de schimbare. Exemple precum *„Noi suntem stăpâni și responsabili de viața noastră..."* [11] pun accentul pe responsabilitatea colectivă și pe puterea comună de a influența viitorul. Astfel, discursul devine un apel la colaborare și la acțiune împreună, încurajând audiența să se simtă parte activă dintr-un proiect național.

Prin „*voi*", vorbitorul creează o legătură personală cu publicul, adresându-se direct și apelând la implicarea activă a acestuia. De exemplu, *„Vă rog, vă invit, vă chem: împreună putem reuși"* [11] folosește un ton de apropiere, de apel la acțiune, stimulând publicul să se simtă parte integrantă din schimbare și să își asume rolul său în succesul comun. Aceasta generează un sentiment de apartenență și responsabilitate, având ca scop mobilizarea emoțională a audienței. Astfel, prin aceste pronume, discursul devine un instrument de construcție a identității colective și de exprimare a intențiilor politice, având un impact emoțional semnificativ asupra audienței. Subiectivismul evidențiat prin aceste forme de adresare ajută la crearea unei relații de încredere și colaborare între vorbitor și cei care îl ascultă.

Lexicul în discursul inaugural: elemente de construcție a identității și mobilizare a audienței

Lexicul folosit în discursurile inaugurale joacă un rol crucial în formarea percepției publicului asupra liderului și a viziunii acestuia. Alegerea cuvintelor reflectă nu doar poziția politică, ci și intențiile de mobilizare și consolidare a unei identități colective. Termenii utilizați contribuie la crearea unui climat de încredere, unitate și acțiune comună, stimulând audiența să participe activ la procesul de schimbare. Astfel, lexicul din discursul inaugural devine un instrument retoric esențial pentru a construi legătura între vorbitor și public, promovând un mesaj de speranță și responsabilitate comună. Discursul Maiei Sandu se remarcă prin utilizarea unui limbaj politic, care rezonează cu o largă audiență datorită vocabularului său clar și accesibil. Cu toate acestea, fiecare cuvânt este încărcat de semnificații adânci, reflectând valori precum responsabilitatea, solidaritatea și speranța. Astfel, vorbitorul reușește să atingă atât rațiunea, cât și emoțiile audienței, creând un echilibru între claritatea mesajului și complexitatea ideilor exprimate. Alegerea unui astfel de vocabular, ușor de înțeles dar profund în semnificație, permite Maiei Sandu să comunice eficient atât cu cetățenii, cât și cu diversele grupuri politice sau sociale, consolidându-și autoritatea și încrederea publicului. Alegerea cuvintelor reflectă valori fundamentale, precum *„democrație”, „libertate”* și *„unitate”* ce transmit un mesaj de stabilitate și reconstrucție națională. Cuvinte precum *„responsabilitate”* și *„integritate”* sunt folosite pentru a sublinia angajamentul moral al președintei. Cuvinte precum *„democrație”, „stabilitate”, „reformă”* transmit valori fundamentale de guvernare transparentă și modernizare. Utilizarea adjectivelor *„responsabilă”, „curajoasă”* sugerează un angajament ferm față de viitorul național. Astfel, în discursul inaugural al Maiei Sandu, putem identifica următoarele domenii lexicale principale:

Lexicul emoțional și motivațional: Acest tip de lexic joacă un rol central în crearea unei legături afective între vorbitor și audiență. Cuvinte precum *„patriotism”, „curaj”, „generozitate”* și *„optimism”* nu doar că exprimă valori fundamentale, dar și motivează și inspiră publicul să se implice activ în procesul de schimbare. În exemplul *„Vă mulțumesc din suflet tuturor pentru patriotism, curaj și unitate, pentru omenie și generozitate”* [11], termenii emoționali contribuie la crearea unei atmosfere de solidaritate și unitate, evidențiind importanța acțiunii colective și a implicării individuale. Aceste cuvinte stimulează sentimente de apartenență și responsabilitate, promovând mobilizarea audienței în fața provocărilor comune.

Lexicul crizelor și al dificultăților: Într-un context de incertitudine și provocări, acest lexic reflectă realismul și dificultățile cu care se confruntă țara. Termeni precum *„pandemie”, „șantajul cu gaze”* și *„vijelie”* evocă imagini ale crizelor majore care afectează societatea și economia națională. Prin utilizarea unui astfel de vocabular, Maia Sandu descrie nu doar realitatea prezentă, ci și o narațiune a rezilienței, a capacității de a depăși aceste provocări. Exemplul *„După pandemie a urmat creșterea prețurilor, criza energetică, șantajul cu gaze, acum – șantajul cu întuneric”* [11] nu doar informează, ci și mobilizează audiența, subliniind dificultățile concrete, dar și nevoia de solidaritate și acțiune în fața lor. Aceste cuvinte sunt folosite pentru a conștientiza publicul asupra realităților dure, dar și pentru a întări ideea că depășirea acestora depinde de un efort colectiv.

Lexicul identitar și național: Acest tip de lexic subliniază legătura profundă dintre individ și națiune, promovând valorile tradiționale și aspirațiile naționale. Cuvinte precum *„Moștenire”, „țară europeană”* și *„Uniunea Europeană”* sunt folosite pentru a întări apartenența Moldovei la un cadru mai larg, european, și pentru a afirma identitatea națională. Exemplul *„Moștenirea noastră după acest mandat este aspirația noastră: Moldova în Uniunea Europeană, în pace și bunăstare”* [11] sugerează că viitorul Moldovei este strâns legat de integrarea în Uniunea Europeană, promovând atât mândria națională, cât și dorința de a construi un viitor comun și prosper. Aceste cuvinte nu doar că reafirmă legătura cu tradițiile și valorile naționale, dar și prezintă o viziune pentru viitor, bazată pe progres și stabilitate.

În ansamblu, utilizarea acestor domenii lexicale în discursul Maiei Sandu nu doar că reflectă realitățile și aspirațiile naționale, dar servește și ca un instrument de mobilizare, de creștere a coeziunii sociale și de stimulare a implicării colective. Lexicul emoțional, cel al crizelor și cel identitar se completează reciproc, construind o narațiune coerentă și inspiratoare pentru public.

Particularitățile gramaticale ale discursului inaugural

Particularitățile gramaticale ale discursului inaugural reflectă modul în care vorbitorul își construiește

mesajul pentru a transmite claritate și autoritate. Aceste trăsături includ utilizarea unor structuri sintactice specifice, timpurile verbale alese cu intenție și formele de adresare care consolidează legătura cu audiența. Prin analiza acestora, putem înțelege mai bine cum se configurează limbajul discursului pentru a susține scopurile politice, motivaționale și identitare ale liderului.

Discursul inaugural alternează fraze scurte și clare cu structuri lungi și complexe, menținând atenția audienței și subliniind punctele esențiale. Frazele scurte, precum *„Răbdarea voastră e deja încercată”* [11], transmit mesaje directe și memorabile, ancorând atenția asupra unor idei cruciale. În schimb, frazele complexe, cum ar fi *„Trebuie să ne asumăm calea transformărilor, să o parcurgem rapid și fără ezitare, să depunem un efort colectiv, angajat, constant, și să nu ne împiedicăm de greutăți ”* [11], detaliază planuri și exprimă determinare colectivă. Această variație frazeologică susține scopurile retorice ale discursului, combinând claritatea ideilor fundamentale cu prezentarea unor viziuni elaborate care mobilizează audiența.

Timpurile verbale au un rol esențial în discursul inaugural, subliniind realități actuale, lecții din trecut și speranțe pentru viitor. Prezentul, predominant, creează proximitate și relevanță, cum ar fi în *„Moldova nu este doar o țară mică cu o inimă mare...”* [11]. Trecutul reflectă realizări și dificultăți depășite, consolidând credibilitatea, exemplu fiind *„Am promis vremuri bune. A fost o promisiune sinceră”* [11]. Viitorul exprimă optimismul și planurile concrete, cum ar fi *„Vom câștiga bătăliile rând pe rând...”* [11]. Alternarea acestor timpuri verbale asigură coerență, mobilizare și încredere în mesajul transmis.

Modurile verbale joacă un rol crucial în formarea mesajului retoric al unui discurs, fiecare mod contribuind la exprimarea unor atitudini și intenții diferite față de realitate, acțiune și scopuri. În discursul inaugural, Maia Sandu folosește moduri verbale variate pentru a transmite realitățile curente, pentru a mobiliza audiența la acțiune și pentru a exprima speranțele și dorințele pentru viitor. Indicativul este folosit pentru a exprima realitățile curente, descriind fapte, stări și acțiuni deja întâmplate. Un exemplu relevant este *„Moldova s-a pomenit în mijlocul unor crize regionale și globale”* [11]. Această utilizare a indicativului reflectă o stare de fapt, aducând în atenție contextul dificil cu care se confruntă țara. Prin utilizarea indicativului, Maia Sandu subliniază un fapt obiectiv, real, fără a lăsa loc interpretărilor, oferind un punct de plecare clar pentru discursul său. Imperativul este folosit în discurs pentru a mobiliza publicul și pentru a încuraja acțiunea. Exemple precum *„Să contribuie la binele comun, să respecte legile țării”* [11] sunt apeluri directe către audiență, solicitând implicare activă și responsabilitate. Utilizarea imperativului transmite un sentiment de urgență și implicare personală, stimulând audiența să acționeze pentru un scop comun. În acest fel, Maia Sandu adoptă un ton ferm și hotărât, consolidând mesajul de unitate și acțiune colectivă. Conjunctivul este folosit pentru a exprima dorințe, scopuri și idealuri. De exemplu, *„Să învățăm să distingem între minciună și adevăr”* [11] reflectă un scop educativ și moral, indicând o aspirație a liderului și o recomandare pentru audiență. Prin utilizarea conjunctivului, Maia Sandu formulează idealuri și obiective care sunt mai degrabă dorințe decât realități imediate, invitând publicul să participe activ în construirea unui viitor mai bun.

Un aspect important al discursului este respectarea concordanței timpurilor, care ajută la menținerea unui flux temporal logic și coerent. Un exemplu relevant este *„Când noi ne dezvoltăm și creștem ca oameni, și țara noastră crește și se dezvoltă”* [11]. Această structură subliniază paralelismul între dezvoltarea personală și dezvoltarea națională, transmițând ideea unei evoluții comune, interdependente. Prin folosirea corectă a concordanței timpurilor, discursul devine mai clar și mai ușor de înțeles pentru audiență.

Discursul Maiei Sandu folosește și construcții paralele, care au rolul de a întări un mesaj prin repetarea unor structuri gramaticale similare. În exemplul *„Să nu ne lăsăm manipulați sau influențați de propagandă”* [11] repetarea verbelor *„lăsăm”* și *„influențați”* în structuri similare ajută la consolidarea mesajului și la atragerea atenției asupra unui pericol comun. Construcțiile paralele creează un ritm și un echilibru, ceea ce face ca mesajul să fie mai puternic și mai ușor de reținut. În concluzie, utilizarea variată a modurilor verbale și structurilor gramaticale în discursul inaugural al Maiei Sandu contribuie la claritatea și puterea mesajului său. Fiecare mod verbal joacă un rol specific în transmiterea realităților, mobilizarea la acțiune și exprimarea speranței pentru un viitor mai bun, iar structurile gramaticale contribuie la coerența și impactul discursului.

În discursul inaugural, Maia Sandu recurge la o varietate de structuri gramaticale pentru a spori impactul mesajului său și pentru a crea o conexiune mai puternică cu audiența. Printre aceste structuri se

numără propozițiile interogative și exclamative, care sunt utilizate cu scopuri precise: de a stimula reflexia, implicarea și motivația publicului. Propozițiile interogative sunt folosite în discursul inaugural nu doar pentru a solicita informații, ci și în scop retoric, pentru a angaja audiența într-o conversație mai profundă. Exemplele precum *„Ce trebuie să facă fiecare dintre noi pentru ca să ajungem acolo?”* [11] sunt întrebări care nu cer răspunsuri imediate, dar invită la auto-reflecție și autoevaluare. Aceste întrebări retorice sunt un instrument puternic, care implică direct publicul în procesul de gândire, provocându-l să își analizeze rolul în schimbarea națională. Propozițiile interogative contribuie astfel la un climat de colaborare și de asumare a responsabilității colective, invitând fiecare cetățean să reflecteze asupra propriilor acțiuni și asupra contribuției sale la viitorul țării. Pe de altă parte, propozițiile exclamative sunt folosite pentru a transmite un sentiment puternic de entuziasm și motivație. Un exemplu semnificativ este *„Da, ţara contează, şi trebuie să o ajutăm să reuşească!”* [11]. Aceasta nu este doar o propoziție care exprimă o realitate, ci și o afirmație plină de energie și angajament, care caută să trezească un sentiment de urgență și de responsabilitate în rândul audienței. Propozițiile exclamative servesc pentru a sublinia importanța scopurilor naționale, pentru a intensifica entuziasmul și pentru a inspira un spirit de luptă colectivă. Ele aduc o notă de optimism și determinare, fiind un instrument eficient în procesul de mobilizare al audienței. Prin utilizarea acestor tipuri de propoziții, Maia Sandu reușește să mențină un echilibru între apelurile raționale și cele emoționale. Propozițiile interogative angajează publicul în procesul de reflecție și responsabilizare, în timp ce propozițiile exclamative îl motivează și îl inspiră să participe activ în construcția unui viitor comun. În acest fel, limbajul retoric din discursul inaugural nu doar că informează, ci și provoacă, încurajează și mobilizează audiența să ia parte la transformările propuse.

Caracteristicile stilistice ale discursului inaugural

Discursul inaugural analizat este un exemplu de utilizare deliberată a diverselor tehnici stilistice pentru a transmite un mesaj puternic și mobilizator. Acesta combină elemente de claritate și precizie cu strategii de impact emoțional, oferind o viziune coerentă și convingătoare asupra direcției naționale. Caracteristicile stilistice, cum ar fi alegerea vocabularului, structura frazelor, ritmul discursului și utilizarea figurilor de stil, joacă un rol crucial în crearea unui discurs care să capteze atenția și să stimuleze implicarea publicului. Astfel, analiza acestor trăsături stilistice ne ajută să înțelegem mai bine cum a fost construit mesajul inaugural pentru a răspunde nevoilor și așteptărilor audienței.

Tonalitatea discursului inaugural al Maiei Sandu este variată și atent echilibrată, reflectând gravitatea momentului oficial al ceremoniei de învestitură, dar și nevoia de a crea o legătură emoțională cu publicul și de a transmite un mesaj de optimism pentru viitor. Aceasta se structurează pe mai multe registre, fiecare având rolul să întărească angajamentele asumate și să mobilizeze cetățenii într-un efort colectiv. Discursul este adaptat contextului oficial al învestiturii, un moment simbolic de importanță națională. Astfel, tonalitatea solemnă și gravă este predominantă, evidențiind respectul față de funcția de Președinte și față de responsabilitatea uriașă care vine odată cu aceasta. Enunțul *„Primesc acest nou mandat în primul rând cu smerenie, dar şi cu determinare”* [11] subliniază atât recunoașterea responsabilității, cât și hotărârea de a înfrunta provocările ce vor urma. Această tonalitate inspiră respect și încredere în instituțiile statului, stabilind un cadru serios pentru discursul care urmează. Deși discursul se desfășoară într-un cadru oficial, Maia Sandu reușește să personalizeze mesajul, aducând un ton empatic și solidar. Prin apeluri directe către cetățeni, ea creează o legătură umană, manifestându-și recunoștința și aprecierea pentru eforturile colective depuse în trecut și apelând la unitate pentru viitor. Un exemplu relevant este *„Vă mulţumesc din suflet tuturor pentru patriotism, curaj şi unitate”* [11], frază care nu doar că exprimă mulțumiri, ci și întărește legătura afectivă dintre lider și popor, construind astfel încredere și solidaritate națională. Un alt aspect definitoriu al tonalității discursului este optimismul, care, chiar și în fața dificultăților și provocărilor cu care se confruntă țara, reînvie speranța și motivația. Discursul subliniază faptul că, prin colaborare și hotărâre, orice obstacol poate fi depășit. *„Cu optimism şi energie, cum numai noi ştim, vom câştiga toate bătăliile, una după alta!”* [11] reprezintă un îndemn care stimulează energia publicului, insuflându-le încredere și curaj pentru a face față viitoarelor provocări. Această tonalitate pozitivă încurajează mobilizarea colectivă și dă naștere unui sentiment de unitate și speranță. Prin combinarea acestor tonalități, discursul Maiei Sandu reușește

să îmbine solemnitatea unui moment oficial cu o apropiere emoțională față de cetățeni, susținând un mesaj puternic de speranță și mobilizare. Fiecare element stilistic este atent ales pentru a răspunde contextului și pentru a atinge atât rațiunea, cât și emoțiile publicului, transformând astfel discursul într-un model de retorică politică eficientă.

Tonul discursului inaugural al Maiei Sandu combină solemnitatea, empatia și motivația, răspunzând atât importanței învestiturii, cât și necesității de a stabili o legătură între lider și cetățeni. Acesta este atent echilibrat pentru a reflecta gravitatea momentului, dar și pentru a încuraja solidaritatea și acțiunea colectivă. Tonurile variate ale discursului sunt folosite strategic pentru a transmite mesaje de recunoștință, pentru a sublinia dificultățile cu care se confruntă țara și pentru a stimula mobilizarea națională. Discursul începe cu un ton solemn, care subliniază respectul față de cetățeni și importanța angajamentului față de țară. Exprimările de recunoștință, cum ar fi *„Vă mulțumesc din suflet tuturor pentru patriotism, curaj și unitate*" [11] transmit un mesaj de apreciere profundă față de eforturile poporului, arătând, totodată, responsabilitatea gravă a funcției asumate. Acest ton solemn contribuie la crearea unei atmosfere serioase și pline de respect, esențială pentru un discurs de învestitură. Pentru a sublinia dificultățile cu care se confruntă țara, Maia Sandu folosește un ton dramatic, ce pune accent pe provocările majore din trecut și prezent. De exemplu, *„După pandemie a urmat creșterea prețurilor, criza energetică, șantajul cu gaze, acum - șantajul cu întuneric"* [11] construiește o imagine a unui context internațional și național complex și plin de incertitudini. Acest ton dramatic are rolul de a sublinia urgența și gravitatea situațiilor, accentuând necesitatea acțiunii rapide și a unității naționale pentru a depăși aceste provocări. În ciuda dificultăților evocate, discursul se concentrează și pe mobilizarea publicului. Tonul motivațional este folosit pentru a inspira speranță și energie colectivă. Enunțul *„Haideți să reușim împreună, haideți să ne gândim zilnic ce putem face în plus sau mai bine"* [11] este un îndemn la acțiune, care încurajează fiecare cetățean să contribuie activ la viitorul țării. Acest ton stimulează optimismul și unitatea, oferind publicului un sentiment de capacitate și încredere în forțele proprii, necesare pentru a depăși obstacolele. Prin îmbinarea acestor tonuri, discursul Maiei Sandu devine o retorică puternică, care nu doar informează, ci și motivează și mobilizează. Fiecare tonalitate joacă un rol esențial în conturarea unui mesaj coerent, care să unească națiunea în fața provocărilor și să inspire acțiunea colectivă pentru un viitor mai bun.

În discursul inaugural al Maiei Sandu, figurile de stil joacă un rol esențial în amplificarea mesajului și în consolidarea legăturii cu audiența. Acestea adaugă profunzime și expresivitate, oferind un caracter simbolic și evocator discursului, fiind folosite pentru a sublinia importanța angajamentului național, dar și pentru a crea un impact emoțional puternic. Metaforele sunt o tehnică centrală în discurs, conferind acestuia un caracter poetic și sugestiv, în același timp reflectând realitatea unei țări aflate într-o continuă luptă pentru a depăși dificultățile. Metafora în enunțul *„Moldova stă în bătaia vântului, dar nu zboară ca o frunză, ci rezistă cu determinare"* [11] exprimă vulnerabilitatea națiunii, dar și reziliența sa. *„Frunza în vânt"* simbolizează fragilitatea, în timp ce *„rezistența cu determinare"* subliniază forța și hotărârea Moldovei de a înfrunta provocările. În exemplul *„Șantajul cu întuneric"* [11], metafora accentuează criza energetică, transformând o problemă concretă într-o imagine puternică și ușor de reținut. Întunericul evocă incertitudinea și pericolele majore cu care se confruntă țara. Epitetul este folosit pentru a crea imagini vii și pentru a exprima sentimentele și valorile naționale, în același timp aducând un plus de culoare și emoție discursului. Epitetele în exemplele *„o țară mică cu o inimă mare"* [11] subliniază puterea și dinamismul unei țări mici, dar plină de speranță și energie, evocând imaginea unei națiuni cu o puternică voință de a înfrunta crizele și de a rămâne unită. Repetiția și anaforele sunt tehnici retorice folosite pentru a întări mesajul și pentru a crea un ritm constant, ce amplifică ideile esențiale ale discursului. În exemplul *„Să contribuie la binele comun, să respecte legile țării, să nu dea mită"* [11] repetarea structurii *„să*" subliniază imperativele sociale și morale, mobilizând publicul și întărind mesajul normativ. Anafora *„haideți"* în enunțul *„Haideți să reușim împreună, haideți să ne gândim zilnic ce putem face în plus sau mai bine"* [11] creează o senzație de colectivitate și încurajează audiența să participe activ la realizarea schimbărilor necesare, promovând unitatea națională.

Enumerările sunt folosite pentru a organiza și structura ideile, oferind claritate și adâncire în mesajul transmis. Cuvintele *„Patriotism, curaj, unitate, omenie, generozitate"* [11] plasate într-o enumerare, creea-

ză o imagine complexă și pozitivă a cetățenilor moldoveni, subliniind valorile fundamentale care stau la baza progresului țării. Enumerarea crizelor economice și energetice *„Criza energetică, șantajul cu gaze, acum – șantajul cu întuneric”* [11] demonstrează acumularea de provocări, iar prin prezentarea lor în ordine, se amplifică gravitatea situației. Contrastul este folosit pentru a sublinia diferențele între dificultăți și aspirații, accentuând astfel urgența și necesitatea schimbării. Contrastul dintre crizele economice interne și amenințarea războiului din apropiere *„Dar toate aceste crize pălesc în fața războiului brutal de la hotarul nostru”* [11] subliniază gravitatea situației și necesitatea unui răspuns ferm din partea națiunii. În enunțul *„Moldova nu este doar o țară mică cu o inimă mare, ci și o inspirație pentru alții în timpuri nesigure”* [11], antiteza scoate în evidență dualitatea între dificultățile cu care se confruntă țara și potențialul său de a deveni un model pentru alte națiuni, inspirând speranță și solidaritate. Discursul Maiei Sandu conține numeroase exemple de personificare, cum ar fi *„Moldova stă în bătaia vântului, dar nu zboară ca o frunză, ci rezistă cu determinare”* [11], în care Moldova este prezentată ca o ființă vie, capabilă să *„stea”, „zboare”* sau *„reziste”*. Astfel, țării i se atribuie trăsături umane, precum voința și perseverența. Personificarea transformă Moldova într-un simbol al stabilității și rezilienței în fața dificultăților, întărind mesajul motivațional al discursului. Imaginea este ușor de vizualizat și ajută la crearea unei legături emoționale, sugerând că țara nu este doar un teritoriu, ci o entitate vie, cu un spirit colectiv puternic. În enunțul *„Dar toate aceste crize pălesc în fața războiului brutal de la hotarul nostru”* [11], crizele sunt descrise ca având capacitatea de *„a păli”* (a-și pierde din intensitate) în fața unui alt fenomen, războiul, care este caracterizat ca *„brutal”*. Această descriere conferă trăsături umane unor concepte abstracte, făcându-le mai concrete și mai ușor de înțeles. Personificarea dramatizează tensiunea contextului, punând în evidență războiul ca principalul pericol, mai mare decât orice altă criză. Aceasta sugerează că, în ciuda problemelor interne, războiul reprezintă o amenințare mult mai gravă, unind națiunea în fața unei provocări comune.

Prin utilizarea acestor figuri de stil, discursul Maiei Sandu capătă o dimensiune emoțională puternică și devine un instrument retoric eficient în mobilizarea națională, încurajând un sentiment de unitate, speranță și acțiune colectivă.

Concluzii

În concluzie, discursul inaugural al Maiei Sandu reprezintă un exemplu remarcabil de utilizare a limbajului politic, în care elementele semantico-pragmatice sunt esențiale pentru construirea unui mesaj clar, puternic și mobilizator. Analiza semantică a relevat modul în care liderul moldovean valorifică vocabularul emoțional și motivațional pentru a insufla sentimente de unitate și speranță în fața provocărilor naționale. În același timp, prin utilizarea unor structuri gramaticale bine gândite și a figurilor de stil, discursul capătă o profunzime emoțională care îl face nu doar un act politic, ci și un apel la conștiința colectivă a cetățenilor.

Din punct de vedere pragmatic, discursul inaugural al Maiei Sandu este construit pentru a asigura o comunicare eficientă și directă cu audiența, mobilizând resursele lingvistice pentru a exprima clar angajamentele sale politice și pentru a încuraja participarea activă a cetățenilor în procesul de reformă. Tonul, structura frazelor și utilizarea diverselor moduri și timpuri verbale subliniază mesajul de optimism și încredere, elemente fundamentale într-un context marcat de incertitudine și provocări internaționale.

Astfel, discursul inaugural nu doar că reflectă angajamentele politice ale unui lider, dar servește și ca un vehicul pentru construirea unei imagini a unei națiuni unite, hotărâte să depășească obstacolele și să își construiască un viitor mai bun. Analiza semantico-pragmatică a acestui discurs subliniază importanța limbajului în politica contemporană și arată cum discursurile oficiale pot influența percepțiile colective, motivând publicul să participe activ la realizarea obiectivelor naționale.

Bibliografie:

1. CAMPBELL, Karlyn Kohrs; JAMIESON, Kathleen Hall. *Inaugurating the Presidency.* In: *Genre and the Study of Political Discourse*. Ed. par Herbert W. Simons and Aram A. Aghazarian. Columbia (S. Car.): University of South Carolina Press, 1986, p. 203-255.

2. KRYSHTALEVA, Vera. *Les allocutions d'investiture des présidents en tant que genre du discours politique russe et français.* In: *Linx, revue des linguistes de l'Universite Paris Ouest Nanterre La defense*. *Collocations et traditions discursives*. Presses universitaires de Paris Nanterre, numéro 13, 2020, ISSN: 2118-9692. Disponible à l'adresse: http://journals.openedition.org/linx/4018 [citat 10.01.2025].
3. IL'CEVA, Valerija. *Inauguracionnaja reč' kak instrument formirovanija imidža v kontekste russkoj ritoričeskoj tradicii* [*Allocution d'investiture en tant qu'outil pour former une image politique dans le contexte de la tradition rhétorique russe*]. Moscou, Rossijskij universitet druzhby narodov, 2015.
4. GUILHAUMOU, Jacques. *À propos de l'analyse de discours: les historiens et le «tournant linguistique»*. In: *Langage et Société*, numéro 65, 1993, p. 5-38. Disponible à l'adresse: https://doi.org/10.3406/-lsoc.1993.2622 [citat 11.01.2025].
5. DECLERQ, Gilles. *L'art d'argumenter: Structures rhétoriques et littéraires*. Paris: Éditions MAME, 1995, 282 p. ISBN-10: 2711305082. ISBN-13: 978-2711305087.
6. BENOIT À LA GUILLAUME, Luc. *Les discours d'investiture des présidents américains ou les paradoxes de l'éloge.* In: *Revue française d'études américaines*, numéro 83, 2000, p. 103-106.
7. BENSEBIA, Abdelhak Abderrahmane; BAMBRIK, Lineda. *Les discours inauguraux de la Ve République française. Exploration statistique des modalités énonciatives*. In: *Çédille, revista de estudios franceses*, numéro 24, 2023, p. 239-266. ISSN: 1699-4949. Disponible à l'adresse: file:///C:/Users/Asus/Downloads/Dialnet-LesDiscoursInauguraux DeLaVeRepubliqueFrancaiseExpl-9264850.pdf [citat 13.01.2025].
8. SEIGAL, Elena. *Inauguracionnoe obraščenie kak žanr političeskogo diskursa*. In: *Žanry reči*, nr. 3, 2002, p. 205-214.
9. AUSTIN, John Langshaw. *Quand dire c'est faire*. Paris: Seuil, 1991, 202 p. ISBN: 978-2020125697.
10. JAKOBSON, Roman. *Essais de linguistique générale: Les fondations du langage* Volumul 1, Paris: Les Editions de Minuit, 1981, 260 p. ISBN: 2707305790. ISBN: 9782707305794.
11. *Mesajul doamnei Maia Sandu la Ceremonia de învestitură în funcția de Președintă a Republicii Moldova, 24 decembrie 2024.* Disponibil: https://presedinte.md/rom/discursuri/mesajul-doamnei-maia-sandu-la-ceremonia-de-investitura-in-functia-de-presedinta-a-republicii-moldova [citat 14.01.2025].

Date despre autor:
***Angela GRĂDINARU*,** doctor în filologie, conferențiar universitar, Facultatea de Litere, Universitatea de Stat din Moldova.
ORCID: 0000-0001-5225-6583
E-mail: angela.gradinaru@usm.md

Prezentat: 25.01.2025